

Rada
Európskej únie

V Bruseli 26. novembra 2020
(OR. en)

**Medziinštitucionálny spis:
2018/0170(COD)**

**10008/20
ADD 1**

**GAF 35
FIN 520
CODEC 705**

NÁVRH ODÔVODNENÉHO STANOVISKA RADY

Predmet: Pozícia Rady v prvom čítaní na účely prijatia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady ktorým sa mení nariadenie (EÚ, Euratom) č. 883/2013, pokiaľ ide o spoluprácu s Európskou prokuratúrou a účinnosť vyšetřovaní Európskeho úradu pre boj proti podvodom
– návrh odôvodneného stanoviska Rady

I. ÚVOD

1. Komisia predložila 23. mája 2018 Európskemu parlamentu a Rade návrh na zmenu nariadenia (EÚ, Euratom) č. 883/2013 o vyšetрованиach vykonávaných Európskym úradom pre boj proti podvodom (OLAF), pokiaľ ide o spoluprácu s Európskou prokuratúrou a účinnosť vyšetровaní úradu OLAF (ďalej len „nariadenie o úrade OLAF“). Tento návrh sa zakladá na článku 325 ZFEÚ (riadny legislatívny postup).
2. Dvor audítorov zaujal stanovisko č. 8/2018 dňa 15. novembra 2018¹.
3. Plénum Európskeho parlamentu 16. apríla 2019 prijalo legislatívne uznesenie obsahujúce jeho pozíciu v prvom čítaní². Uvedené uznesenie, ktoré obsahuje 140 pozmeňujúcich návrhov, vychádza zo správy Výboru pre kontrolu rozpočtu a zo stanovísk Výboru pre právne veci a Výboru pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci.
4. Pracovná skupina pre boj proti podvodom rokovala o tomto spise na mnohých zasadnutiach v období od júna 2018 do mája 2019. Výbor stálych predstaviteľov prijal 12. júna 2019 mandát na začatie rokovaní s Európskym parlamentom³.
5. Od novembra 2019 sa uskutočnilo niekoľko technických zasadnutí s Európskym parlamentom, s fyzickou, ako aj virtuálnou účasťou, na ktorých sa vyriešil veľký počet otázok. Počas politického trialógu 26. júna sa dosiahla dohoda o kompromisných zneniach a zásadných bodoch, po ktorých nasledovali vysvetlenia na niektorých technickejších zasadnutiach v júli.
6. Výbor stálych predstaviteľov schválil konečné kompromisné znenie 30. septembra 2020⁴.

¹ Ú. v. EÚ C 42, 1.2.2019, s. 1.

² 8570/19.

³ 10095/19.

⁴ 11108/20 + ADD1 + COR 1.

II. CIEĽ

7. Tento návrh je zameraný predovšetkým na prispôsobenie nariadenia o úrade OLAF s cieľom zabezpečiť hladkú spoluprácu medzi úradom OLAF a Európskou prokuratúrou, ktorá má začať fungovať začiatkom roka 2021. Návrh sa okrem toho zameriava na riešenie hlavných nedostatkov v účinnosti vyšetřovaní vykonávaných úradom OLAF, ako je nedostatočný prístup k transakciám na bankových účtoch, prípustnosť správ a odporúčaní úradu OLAF vo vnútroštátnych konaniach, ako aj na objasnenie určitých procesných ustanovení.

III. ANALÝZA POZÍCIE RADY V PRVOM ČÍTANÍ

A. Procesný rámec

8. Medzi Európskym parlamentom a Radou sa uskutočnili rokovania s cieľom uzavrieť dohodu v štádiu pozície Rady v prvom čítaní („skorá dohoda v druhom čítaní“). V znení pozície Rady v prvom čítaní sa zohľadňuje kompromisný balík dohodnutý medzi oboma spoluzákodarcami, ktorý podporuje Komisia.

B. Zhrnutie hlavných zlepšení

9. Hlavné zlepšenia možno zhrnúť takto:
 - Súkromné zariadenia (článok 3 ods. 5 a článok 4 ods. 2 písm. a)): za primeraných právnych záruk sa úradu OLAF umožní prístup k súkromným zariadeniam, pokiaľ sa používajú na pracovné účely, a to za rovnakých podmienok ako vnútroštátnym vyšetřovacím orgánom, pokiaľ ide o externé vyšetřovania; pokiaľ ide o interné vyšetřovania, odkazuje sa na rozhodnutia prijaté príslušnou inštitúciou, orgánom, úradom alebo agentúrou;

- Prístup k transakciám na bankových účtoch (článok 7 ods. 3, 3a a 3b): dospelo sa ku kompromisnému zneniu, ktoré obmedzuje práva úradu OLAF na prístup podľa práva vnútroštátnych vyšetrovateľov, ktorí majú prístup k bankovým účtom;
- Kontrolór procesných záruk (články 9a a 9b): dohodlo sa na nezávislej funkcii, ktorá je organizačne pričlenená k dozornému výboru; rozsah funkcie kontrolóra zahŕňa aj pravidlá uplatniteľné na vyšetrovania vykonávané úradom OLAF, najmä procesné požiadavky a základné práva; kontrolór môže vydávať odporúčania generálnemu riaditeľovi úradu OLAF;
- Prístup k správam úradu OLAF (článok 10 ods. 3b): dotknutá osoba môže žiadať o prístup k správam úradu OLAF pod podmienkou, že výslovný súhlas udeľujú v lehote 12 mesiacov príslušné vnútroštátne orgány, ktoré vedú následné vnútroštátne konania;
- Prípustnosť dôkazov (článok 11): posilnila sa prípustnosť správ úradu OLAF ako dôkazov v správnych konaniach a komunikácia s úradom OLAF v súvislosti s otázkami prípustnosti;
- Prísnejšie procesné normy pre vyšetrovania úradu OLAF na podporu Európskej prokuratúry (článok 12e ods. 3): na základe stanoviska dozorného výboru úradu OLAF požiadal Európsky parlament o to, aby úrad OLAF uplatňoval procesné normy, ktoré by boli rovnocenné normám uplatňovaným vo vyšetrovaniach trestných činov, s cieľom chrániť prípustnosť získaných dôkazov v následnom trestnom konaní; nájdený kompromis zaväzuje Európsku prokuratúru, aby úzko spolupracovala s úradom OLAF s cieľom zabezpečiť dodržiavanie procesných noriem bez rozšírenia mandátu úradu OLAF;

- Spolupráca medzi úradom OLAF a Európskou prokuratúrou (články 12b až 12g): dosiahol sa kompromis, na základe ktorého bude úrad OLAF potrebovať na vykonanie doplňujúcich vyšetrovaní súhlas Európskej prokuratúry; Európska prokuratúra nesmie ostať nečinná, ale nie je povinná úradu OLAF odôvodniť svoje námietky;
- Dozorný výbor (článok 15): upravil sa prístup dozorného výboru k prípadom úradu OLAF, čím sa vyriešil dlhodobý spor medzi týmito dvomi orgánmi;
- Nadväzujúce správy orgánov členských štátov úradu OLAF (články 11 a 16): zapracuje sa zlepšenie s cieľom umožniť úradu OLAF lepšie monitorovať svoje prípady a identifikovať nedostatky.

IV. ZÁVER

10. V pozícii Rady v prvom čítaní sa odráža spravodlivý a vyvážený kompromis, ktorý sa za pomoci Komisie dosiahol počas rokovaní medzi Radou a Európskym parlamentom. Vyriešilo sa množstvo sporných bodov, pričom sa zohľadnili veľmi citlivé otázky týkajúce sa rozdielov medzi vnútroštátnymi trestnými konaniami a vyšetrovacími štruktúrami členských štátov Únie. Dosiahli sa oba ciele zmeny nariadenia o úrade OLAF: zabezpečenie dobrej spolupráce medzi úradom OLAF a Európskou prokuratúrou, ako aj zlepšenie viacerých procesných aspektov, aby úrad OLAF mohol vykonávať svoje vyšetrovania efektívnejšie.